

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

E4 Härnösand, åtgärder södra infarten

Härnösands kommun, Västernorrlands län

Vägplan 2022-05-12

Uppdragsnummer: 163897

Trafikverket

Postadress: Nattviksgatan 8, 871 45 Härnösand

E-post: trafikverket@trafikverket.se Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Författare: AFRY

Dokumentdatum: 2022-05-12

Ärendenummer: TRV 2021/35105

Uppdragsnummer: 163897

Version: 1.0

Kontaktperson: Sara Gidlund, Trafikverket

Måns Jeppsson, AFRY

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Samrådsrets	4
3	Samråd	5
3.1.	Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan	5
3.1.1.	Samråd med berörd länsstyrelse	5
3.1.2.	Samråd med berörd kommun	6
3.1.3.	Samråd med Försvarmakten	8
3.1.4.	Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	8
3.1.5.	Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda	9
3.2.	Samråd vid utformning av planförslaget	11
3.2.1.	Samråd med berörd länsstyrelse	11
3.2.2.	Samråd med berörd kommun	11
3.2.3.	Samråd med Försvarmakten	11
3.2.4.	Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	11
3.2.5.	Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda	11

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

Inkomna synpunkter och protokoll från möten är diarieförda hos Trafikverket under ärendenummer TRV 2021/35105.

1 Sammanfattning

I samrådsunderlagsskedet har ett antal samråd genomförts. Den 2021-06-16 hölls ett inledande samrådsmöte med Länsstyrelsen Västernorrland som avhandlade kulturmiljöfrågor. Före mötet med Länsstyrelsen lämnade Trafikverket in en anmälan om samråd enligt 2 kap 10§ KML (2021-06-10).

Ett första samordningsmöte med Härnösands kommun hölls 2021-04-22, ett andra möte hölls 2021-06-22 och ett tredje möte hölls 2021-12-21.

Länsstyrelsen i Västernorrland beslutade 2021-12-03 att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Samrådsunderlaget har varit på remiss under perioden 2021-08-23 - 2021-09-17.

Samrådsunderlaget har under denna period funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt på Härnösands kommun.

2 Samrådsrets

Förutom de enskilda som kan komma att bli berörda har följande ingått i samrådsretsen:

Försvarsmakten
Härnösands kommun
Din tur
Länsstyrelsen Västernorrland
MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Naturskyddsföreningen
Polismyndigheten
Region Västernorrland
Riksantikvarieämbetet
Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen
Svensk cykling
Svenska kraftnät
Sveriges Åkeriföretag
Transportstyrelsen
Voernese sameby
Handelskammaren Mittsverige

3 Samråd

3.1. Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

Samrådstiden var perioden 23 augusti-17 september 2021. Samrådsunderlaget har under denna period funnits tillgängligt på Trafikverkets hemsida samt på Härnösands kommun.

Samtliga inkomna synpunkter och yttranden samt upprättade minnesanteckningar och protokoll finns diarieförda hos Trafikverket under diarienummer TRV 2021/35105.

3.1.1. Samråd med berörd länsstyrelse

Trafikverket har haft ett inledande möte avseende kulturmiljöfrågor med Länsstyrelsen Västernorrland den 2021-06-16 där de informerat om projektet samt på plats diskuterat fornlämningar inom utredningsområdet. Länsstyrelsen Västernorrland fick samrådsunderlaget på samrådsremiss.

Länsstyrelsen Västernorrland

Länsstyrelsen Västernorrland inkom med ett yttrande 2021-09-17. Länsstyrelsen ser positivt på åtgärderna att öka säkerheten och tillgängligheten för oskyddade trafikanter längs med E4 genom Härnösand och har inget att erinra mot förslaget till samrådsunderlag. Råd och kompletterande information framförs nedan för vissa delar av underlaget.

1. Kulturmiljö:

Länsstyrelsen har samråd med Trafikverket enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen angående berörda fornlämningar och har gemensamt varit ute på platsen. Länsstyrelsen har inga åtgärder på att planerade åtgärder vid korsningen E4-Skarpskyttegatan bedöms hamna utanför befintligt vägområde då området redan är starkt påverkat.

Länsstyrelsen är positiv till ambitionen att öka trafiksäkerheten i korsningen E4-Södra vägen (infarten till Sida) med en höger in-höger ut lösning. Siktproblematiken i korsningen skulle eventuellt kunna förbättras genom att flytta utfarten något norrut.

Berört gravfält har varit ett av de fem största kända gravfälten i Västernorrland. Med åren har stora delar av det förstörts och endast en liten del finns kvar. Det är därför angeläget att man eftersträvar lösningar för att bevara det som finns kvar av ett av länets viktigaste gravfält från folkvandringstid/vendeltid. Gravfältet har skyltats av Länsstyrelsen och sköts av kommunen.

Länsstyrelsen delar Trafikverkets uppfattning att värdena i riksintresset Härnösands stad inte påverkas av åtgärderna. Meningen Riksintresset för kulturmiljövård bedöms inte påtagligt skada kulturmiljön i avsnitt 7.2. Riksintressen bör skrivas om.

2. Biotopskydd:

Enligt 7 kap 11a § miljöbalken ska en vägs påverkan på ett biotopskyddsområde hanteras i vägplanens samråd istället för genom särskild dispensprövning. Påverkan på den björkallé som är skyddad i 7 kap. miljöbalken behöver därför klargöras så tidigt som möjligt. Om allén berörs ska samråd hållas med länsstyrelsen och förslag till kompensationsåtgärder tas fram.

3. Markföroreningar:

Samrådsunderlaget och Länsstyrelsens EBH-stöd anger att det finns risk för föroreningar inom utredningsområdet. Föroreningarna behöver i kommande skede klargöras genom provtagning och analys, risk för spridning av föroreningar behöver beskrivas liksom hur förorenade massor kommer att omhändertas.

Trafikverket svarar:

- 1. Trafikverket tackar för informationen och i samrådshandlingen har skyddsåtgärder och försiktighetsmått inarbetats. Dessa kan komma att justeras i skede granskningshandling.*
- 2. Trafikverket tar med sig synpunkten till senare skede och avser beskriva påverkan på förekommande biotopskydd i planbeskrivningen i granskningshandlingen samt vid behov arbeta in kompensationsåtgärder.*
- 3. Trafikverket tar med sig informationen till senare skede. I granskningshandlingens planbeskrivning kommer utredning om masshantering redovisas. EBH står för Länsstyrelsens portal för förorenade områden.*

3.1.2. Samråd med berörd kommun

I samrådsunderlagsskede har två möten hållits med Härnösands kommun.

Ett första möte med Härnösands kommun hölls 2021-04-22. På mötet informerade Trafikverket om syftet med och omfattningen av projektet. Viktiga anslutningar och korsningar diskuterades. Härnösands kommun informerade om deras detaljplanarbete med detaljplan Fastlandet 2:60 som bland annat omfattar det gamla sjukhusområdet och infarten till SIDA. Kommunen informerade om att hållplats Granudden och hållplats Vårstagatan kan ses över och slås ihop till en hållplats på lämpligt läge söder om Vårstagatan.

Ett andra möte med Härnösands kommun hölls 2021-06-22. På mötet presenterade Trafikverket en trafikmätning för korsningen E4/Skarpskyttegatan samt en principskiss för cirkulation. Kommunen framförde att det kan bli ökad köbildning i ny cirkulationsplats då kommunen planerar att exploatera sjukhusområdet. Kommunen ser gärna att in-/utfarten till SIDA stängs och att trafik i exploateringsområdet istället leds till den nya cirkulationen.

Härnösands kommun

I samband med att samrådsunderlaget var ute på samrådsremiss inkom Härnösands kommun med ett yttrande den 2021-09-17. I yttrandet framförs följande:

1. Det är viktigt att Trafikverket beaktar pågående planarbete för sjukhusområdet vid utformningen av en rondell i korsningen Södra vägen/Skarpskyttegatan då fastighetsägare planerar för kommersiella lokaler i dess närhet.
Efter den aktuella sträckan är det relativt få verksamheter som påverkas av förändringar, undantaget in- och utfart till Fiskekroken. Aktuella verksamheter har idag en nära anslutning till E4:an och påverkan på verksamheterna behöver beaktas. Rekommendation att särskilt samråda med aktuella verksamheter. Samt komplettera i underlaget hur näringslivet/verksamheter påverkas.
Ovan bör säkerställas i Trafikverkets och Härnösands kommuns fortsatta åtgärder i samverkan.
2. Kapitel 2.1 i samrådsunderlaget: Saknar uppskattad tidplan för planprocessen. När beräknas en samrådshandling finnas tillgänglig med skisser och utformningen av planförslaget i dess helhet?

3. Kapitel 2.2 i samrådsunderlaget: Saknar en karta över vägplanens område. Den karta som finns under rubrik 5 bör finnas med mycket tidigare i dokumentet.
4. Kapitel 2.2.1 i samrådsunderlaget: Saknar resonemang om hur (om) de upplevda barriäreffekter som omnämns i åtgärdsvalsstudien ska utredas och åtgärdas i vägplanen. Saknar även hur (om) de identifierade problematiska utfarterna längs sträckan ska åtgärdas i vägplanen tillsammans med den höga upplevda hastigheten längs sträckan är något som vägplanen beaktar.
Kommunen undrar även om tillgängliga hållplatser med hög standard innebär att hållplatserna kommer bli vinteranpassade eller ha övriga funktioner (t.ex. laddningsstation för telefon, uppvärmda säten, tryggare lägen på hållplatserna osv) eller vad som menas med hög standard.
Det är bra med välkomnande entréer som omnämns, är det något som ska göras i vägplanen?
5. Kapitel 6.2 i samrådsunderlaget: Kronholmen ej Kornholmen
6. Kapitel 6.3 och 7.3 i samrådsunderlaget:
Ökad trafiksäkerhet och tillgänglighet bidrar även positivt till folkhälsa och möjlighet för barn och äldre att på ett säkrare sätt vistas i trafikmiljön.
Insatser längs E4:an för bättre tillgänglighet med gång- och cykel samt busstrafik gynnar även jämställdheten eftersom kvinnor är representerade i högre grad i dessa trafikslag än män. Likvärdig mobilitet är ett begrepp som kan vara användbart i vägplanen. Att de olika trafikslagen (gång, cykel, buss, bil osv) ska vara lika tillgängliga och trygga. (Se SOU 2021:23 sida 37: http://www.sou.gov.se/wp-content/uploads/2021/04/SOU-2021_23_webb.pdf)
7. Kapitel 6.4 i samrådsunderlaget: Kommunen undrar om även andra invasiva arter avses eller bara lupin? De funderar om det även gäller parkslide m.m.
8. Kapitel 6.4.1 i samrådsunderlaget: Hela Rotudden samt Kiörningsskolan bör omnämnas som kulturhistoriskt viktiga och skyddade byggnader/miljöer.

Trafikverket svarar:

1. *I samrådshandlingsskede har ytterligare samråd tagits med särskilt berörda. Samrådshandlingen kommer även ställas ut på samråd på orten för allmänheten och särskilt berörda att ta del av. Trafikverket beaktar pågående planarbete för sjukhusområdet och kommer att diskutera fortsätta åtgärder i samverkan.*
2. *Tidplan redovisas i planlägningsbeskrivning som finns på Trafikverkets hemsida för projektet. Under våren 2022 planeras en samrådshandling med tidplan att redovisas under samrådstid och på samrådsmöte på orten. Granskningshandlingen planeras kungöras för allmänhetens granskning under vintern 2022/2023.*
3. *Trafikverket noterar synpunkten.*
4. *Trafikverket tar med sig detta till samrådshandlingen.*
5. *Trafikverket noterar felstavningen och tar med sig det till planbeskrivningen i granskningshandlingen.*
6. *Trafikverket tar med sig synpunkten till planbeskrivningen i granskningshandlingen.*
7. *Det är känt att det i utredningsområdet finns lupiner varför det planeras en inventering av blomsterlupin. Vid planerad inventering kommer även övriga invasiva arter inventeras, bland annat jätteloka och parkslide. Inventeringen planeras genomföras i de områden som berörs av schakt eller större arbeten för att dessa arter inte ska spridas genom projektet.*
8. *Trafikverket tar med sig synpunkten och beskriver Rotudden samt Kiörningsskolan i samrådshandlingen.*

3.1.3. Samråd med Försvarmakten

Trafikverket inkom med ett yttrande 2021-08-18. I yttrandet skriver de att utformningen av vägar, broar och cirkulationsplatser ska dimensioneras för Försvarmaktens tyngsta och bredaste fordon enligt tidigare inlämnat underlag. Framkomligheten under byggtiden måste säkerställas för fordonstyper som tidigare nämnts.

Trafikverket svarar: Trafikverket dimensionerar åtgärderna i enlighet med gällande regelverk såsom Vägars och Gatans utformning (VGU), TK Geo etc.

3.1.4. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Polismyndigheten

Polismyndigheten inkom med ett yttrande 2021-09-13. Polismyndigheten ser positivt på en ombyggnad av E4 södra infarten till Härnösand. Vid en ombyggnation av aktuell vägsträcka så skulle trafiksäkerheten bli betydligt bättre för trafikanterna. Det skulle också bli en bättre trafikmiljö för de som bor i anslutning till vägsträckan och passerar den. Polismyndigheten har i nuläget ingen att erinra och ser fram emot kommande dialog runt ombyggnationen.

Trafikverket svarar: Trafikverket tackar för synpunkten.

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen inkom med ett yttrande 2021-09-16. Räddningstjänsten ställer sig positiv till ombyggnader för att öka trafiksäkerheten och säkerheten för gående och cyklisterna. Räddningstjänsten vill dock lämna in följande synpunkter/frågeställningar som bör övervägas inför planerat arbete:

1. Brandposter längs E4:an i närheten av befintlig busshållplats vid Gulf och vid korsningen upp på Skarpskyttegatan är strategiskt placerade för att vattenförsörja räddningstjänsten vid händelse av brand för flertalet större fastigheter i området, t.ex. Gulf och Hälsocentralen Södra Sundet. Räddningstjänsten vill att man beaktar konsekvenserna för brandvattenförsörjning i samband med ombyggnationen.
2. E4:an är den primära vägen för samtliga blåljusmyndigheter vid olika insatser för områden som Granudden, Lövudden och söder om Härnösand, men är även den enda vägen till fastigheter längs kusten. Räddningstjänsten vill att man beaktar framkomligheten för blåljusmyndigheter till särskilda fastigheter som kan påverkas av ombyggnationen men även via E4 söderut.
3. Räddningstjänstens erfarenheter är att det, vid vissa perioder under sommaren, kan bli lång köbildning norrgående på E4:an på grund av trafikljusen vid korsningen E4:an och Storgatan. Räddningstjänsten undrar om detta går att reglera på något sätt och med tanke på att det planeras en cirkulationsplats vid infart till Skarpskyttegatan och Hälsocentralen Södra Sundet kan trafikflödet påverka framkomligheten än mer.

Trafikverket svarar:

1. *Trafikverket tackar för informationen och tar med sig det i fortsatt projektering.*
2. *Trafikverket tackar för informationen och tar med sig det i fortsatt projektering.*
3. *Trafikverket tackar för informationen och tar med sig det i fortsatt projektering. Korsningen E4:an/Storgatan ligger dock utanför utredningsområdet för projektet.*

Region Västernorrland

Region Västernorrland inkom med ett yttrande 2021-09-24. Region Västernorrland ser positivt på att Trafikverket tar fram underlag för förbättringar längs E4 södra infarten i Härnösand. Det är angeläget att komma till rätta med befintliga brister i tillgänglighet och trafiksäkerhet på busshållplatserna och för gående och cyklister längs med Södra vägen.

I egenskap av hälso- och sjukvårdsorganisation, med många besökare och sysselsatta vid vår verksamhet vid Närvården i Härnösand, ser vi utmaningar och risker med trafiksituationen i korsningen Södra vägen och Skarpskyttegatan. Vi anser att en ombyggnation av korsningen till cirkulationsplats är motiverat.

Trafikverket svarar: Trafikverket tackar för yttrandet. Trafikverket utreder en cirkulationsplats vid korsningen Södra vägen/Skarpskyttegatan.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät inkom med ett yttrande 2021-09-15. Svenska kraftnät har inga anläggningar, planer eller intressen som berörs av rubricerad remiss och har därför inga synpunkter i ärendet.

Trafikverket svarar: Trafikverket tackar för informationen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, inkom med ett yttrande 2021-09-15. MSB avstår från att yttra sig i ärendet.

Trafikverket svarar: Trafikverket tackar för yttrandet.

3.1.5. Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda

I samband med samrådstiden inkom synpunkter som sammanfattas nedan.

Vägutformning

1. Det har framförts synpunkt om att man bör höja trafiksäkerheten för in- och utfart till Granudden. Även synpunkten att trafiksäkerheten för gående som skall korsa E4 behöver höjas har framförts.
2. Att bygga förbifart förbi Härnösand framförs i två yttranden.
3. I ett yttrande framförs frågan om vad som kommer att hända med parkeringen Granudden samt Södra vägen 29 och 35.
4. Behov om effektivare hastighetsbegränsning på E4 lyfts i ett yttrande.
5. Har man räknat in kommande stora nederbördsmängder så att vatten och medföljande föroreningar från E4 styrs till dagvattenbrunnar för att inte rinna ner i lägre terräng-villaträdgårdar, garage och källare?

Trafikverket svarar:

1. *Projektets ändamål är att öka säkerhet och tillgänglighet för oskyddade trafikanter längs med E4 genom Härnösand och Trafikverket kommer att projektera om korsningen in mot Granudden. Även trafiksäkerheten för gående som skall korsa E4 utreds.*

2. *Detta projekt är avgränsat till den södra infarten till Härnösand (där 50 km/h skyltas) och fram till korsningen till Sida, en sträcka på ca 2 km och avser trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder. En eventuell förbifart ligger utanför projektet. Idag saknas finansiering för en förbifart.*
3. *Gällande parkeringar för Granudden och Södra vägen 29 respektive 35 så kommer dessa inte att påverkas av vägplanen. Projektet planerar inte att utöka vägområdet på berörd sträcka.*
4. *I projektet ingår ingen hastighetsöversyn. Däremot ses vägens utformning över för att öka trafiksäkerheten i kommande projektering.*
5. *I detta tidiga skede har inte väganläggningen detaljprojekterats. Avvattningslösningar kommer att projekteras i skede samrådshandling. Framtida klimatförändringar kommer projektet ta hänsyn till.*

Skyddsåtgärder

I två inkomna yttranden förs det fram att man önskar bullerplank i området för att minska bullernivån och skydda oskyddade trafikanter. Det har även inkommit synpunkter om att det slamar från brunnslocken på E4:an då fordonen kör över dessa

Det efterfrågas lösningar för att skydda närboende från risker på grund av transporter av farligt gods.

Trafikverket svarar: Projektet avser åtgärder för gång och cykel och kommer därmed inte att förändra bullersituationen längs vägen. Bullerutredning kommer enbart göras för korsningen Södra vägen och Skarpskyttegatan, vid Gulf-macken, där ombyggnation av korsningen bedöms kunna påverka bullersituationen. Bullerskyddsåtgärder kommer inte att föreslås annat än möjligen vid en cirkulationsplats vid korsningen Södra vägen och Skarpskyttegatan. I detta tidiga skede har inte skyddsåtgärder tagits fram. I senare skede när fler utredningar och projektering gjorts kommer eventuellt behov av skyddsåtgärder inarbetas i planen.

Trafikverket tackar för synpunkten om farligt gods. Projektet avser åtgärder för gång- och cykelväg och kommer inte att förändra situationen/transportvägarna för farligt gods som därför inte utreds inom projektet.

Utökning av projektet

Det har inkommit synpunkter om att projektet bör utökas. Dels att det bör utökas söderut mot Fröland för att få bort onödiga kurvor. Dels att skapa en säkrare infart mot Svartvik och Svartviks havsbad efterfrågas, gärna i form av en cirkulationsplats.

Trafikverket svarar: Projektet är avgränsat till den södra infarten till Härnösand och fram till korsningen till Sida och finansiering saknas för att utöka projektet ytterligare.

3.2. Samråd vid utformning av planförslaget

3.2.1. Samråd med berörd länsstyrelse

I samrådshandlingsskede har inget separat möte hållits med länsstyrelsen. Samråd kommer att ske under våren 2022 samt i samband med samrådsremiss för samrådshandling.

Länsstyrelsen beslutade 2021-12-03 att projektet inte kan antas betydande miljöpåverkan.

3.2.2. Samråd med berörd kommun

I samrådshandlingsskede har ett möte hållits med Härnösands kommun 2021-12-21.

På mötet informerade Trafikverket om att länsstyrelsen beslutat att projektet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Trafikverket presenterade föreslagna åtgärder.

Kommunen visade deras och Samhällsbyggnadsbolagets strategi för exploatering av sjukhusområdet.

3.2.3. Samråd med Försvarsmakten

Samråd med Försvarsmakten kommer ske i samband med samrådsremiss för samrådshandling.

3.2.4. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer kommer ske i samband med samrådsremiss för samrådshandling.

3.2.5. Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda

Enskilda samråd med ett antal enskilda som kan bli särskilt berörda har hållits kring hur deras verksamheter berörs.

Samråd på orten kommer att hållas i samrådshandlingsskede.

Trafikverket, 871 45 Härnösand. Besöksadress: Nattviksgatan 8.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se